

NOVÝ ZAČIATOK

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ:

1 Moj 15,14-16; 3 Moj 10,1-11; 4 Moj 1-4; Jer 23,23.24; Ján 14,15-18.23

ZÁKLADNÝ VERŠ

Toto sa im stalo predobrazom a nám, ktorých zastihol koniec vekov, to bolo napísané ako napomenutie. 1 Kor 10,11

Istý kresťan nadviazal rozhovor s mužom, ktorý bol odborníkom v oblasti biológie. S úmyslom svedčiť mu o Kristovi sa kresťan spýtal: „Nepozorujete pri svojom štúdiu ruku Stvoriteľa?“ Biológ bez zaváhania odvetil: „Či hľadáte do svojho vnútra alebo okolo seba, všade vidíte poriadok.“

Aj keď je náš svet porušený hriechom, stále môžeme pozorovať pôsobenie nášho Stvoriteľa v stanovených zákonitostiach prírody. Dokonca aj presvedčený darwinista je nútený pripustiť, že príroda je niečo, čo v nás vyvoláva „predstavu určitého zámeru“.

Predstavu? Prosím. Zámer a poriadok sú reálne veci. Odráža sa v nich ruka nášho Tvorcu.

Boží poriadok nie je obmedzený len na prírodu. Vidíme ho aj u Božieho zmluvného ľudu – Izraela – v čase putovania púšťou. V tejto úlohe sa pozrieme, ako Boh pripravil svoj ľud na ich sväté povolanie a vezmeme si z toho poučenie pre nás dnes.

ZORGANIZOVANIE ARMÁDY

Po zázračnom vyjdení z Egypta putovali zástupy Izraela po sinajskej púšti. Keď sa utáborili pod vrchom Sinaj, počuli Boží hlas, ktorý oznamoval jeho vôľu. (2 Moj 20) Napriek takému neuveriteľnému zjaveniu Božej moci sa národ od Boha odvrátil a uctieval zlaté teľa. (2 Moj 32) Po tejto katastrofálnej udalosti dostal kajúci ľud príkaz vybudovať prenosnú svätyňu. (2 Moj 25,8) Práca bola dokončená v prvý deň prvého mesiaca v druhom roku po vyslobodení. (2 Moj 40,17)

Nasledujúci mesiac sa Boh rozhodol zorganizovať život národa oveľa dôslednejšie než predtým. (4 Moj 1,1) Bol to dôležitý okamih nového začiatku a nového usporiadania, ktoré opisuje Štvrtá Mojžišova kniha. Je to príbeh o tom, ako Boh pôsobí v živote ľudu, s ktorým uzavrel zmluvu.

❓ Čo prikázal Boh vykonať Mojžišovi a Áronovi? Prečo? 4 Moj 1,2,3

Izraeliti neboli bojovný národ. Boli to pastieri, ktorí sa starali o čriedy dobytká. (1 Moj 47,3) Navyše, v tom čase to boli nedávno vyslobodení otroci bez zbraní a akéhokoľvek vojenského výcviku. Môže sa nám zdať divné, že Boh ich teraz organizuje do vojenských jednotiek. Musíme však pamätať na to, že ich poslaním bolo vysídliť najnemravnejšie a najskazenejšie národy Blízkeho východu, medzi ktoré patrili Amorejčania a Kanaánčania. Izrael posluží ako od Boha poslaný „kat“ týchto národov, ktoré naplnili pohár svojej neprávosti. (1 Moj 15,14-16) V Izraeli bola vtedy teokracia riadená samotným Bohom a ľud bol silným putujúcim vojskom.

❓ Čo naznačujú verše 1 Moj 15,14-16? (pozri tiež 5 Moj 9,5) Ako nám pomáhajú pochopiť vojny Izraelcov s Amorejčanmi?

Za dní Abraháma Boh nedovolil vyhubiť Amorejčanov. Vidíme v tom Božiu dlhotrvajúcu bolesť a trápenie. „Amorejčania boli nepriateľmi jeho zákona. Neverili v neho ako praveho a živého Boha. Bolo však medzi nimi niekoľko dobrých ľudí, kvôli ktorým záhubu dlho odkladal.“ (1BC 1093)

❓ Mnohých trápi, prečo Izraelci vyhubili týchto ľudí. Je to pochopiteľné. Ako sa nám darí – vo veciach, ktorým nie celkom alebo dokonca vôbec nerozumieme – prijímať skutočnosti s úprimnou dôverou v dobrotu Boha, ktorý sa nám zjavil v Ježišovi? Ján 14,9

HOSPODINOVA PRÍTOMNOSŤ

❓ Aká úloha bola zverená pokoleniu Léviho? 4 Moj 1,50-54

Mojžiš postavil prenosný svätostánok uprostred izraelského tábora. Leviti postavili svoje stany zo všetkých štyroch strán okolo neho. Ich prítomnosť predstavovala určitý „ochranný val“, ktorý mal chrániť miesto, kde sa zjavovala Božia prítomnosť.

Prečo to bolo tak? Aj keď o tom Biblia nič nehovorí, z tohto usporiadania pre nás vyplýva niekoľko dôležitých ponaučení.

Jahve, živý Boh, bol v ich strede. On, Stvoriteľ, bol medzi svojím ľudom. Kto by ich mohol premôcť, ak zostanú verní? Súčasne však oni postavili svoje stany v určitej vzdialenosti od svätostánku (4 Moj 2,2) a to z toho dôvodu, že On bol svätý. Oni, ako hriešnici a padlé bytosti, mohli prísť len do určitej blízkosti. Na jednej strane cítili realitu Božej blízkosti a láskavej starostlivosti, a súčasne si neustále pripomínali jeho veľkosť a svätosť, ako aj to, že ako hriešnici môžu prichádzať k svätému Bohu len cez prostredníctvom služby levitov.

❓ Čo hovoria ďalšie biblické verše o Božej vznešenej veľkosti a zároveň blízkosti človeku? Ž 139,1-10; Iz 57,15; Jer 23,23.24; Ján 14,15-18.23

„Utešiteľ príde ako odpoveď na modlitbu viery vždy a všade, v každom zármutku a utrpení, kedykoľvek sme bezradní a nevidíme do budúcnosti, alebo keď sa cítíme opustení a osamotení. Okolnosti nás môžu odlúčiť od všetkých našich pozemských priateľov, ale nijaká okolnosť či vzdialenosť nás nemôže odlúčiť od nebeského Utešiteľa. Nech sme kdekoľvek a nech ideme kamkoľvek, žije s nami, podopiera nás a povzbudzuje, dáva nám silu a potešuje nás.“ (TV 469.470; DA 669.670)

❓ Akým spôsobom si okúsil Božiu prítomnosť, jeho láskavú starostlivosť a blízkosť? Aké tvoje konanie ti bráni prehlbovať dôverný vzťah s Bohom?

POD ZÁSTAVAMI

„Izraeliti urobili všetko tak, ako Hospodin prikázal Mojžišovi. Takto táborili pod svojimi zástavami a takto sa vydávali na pochod všetci podľa svojich kmeňov a podľa svojich rodín.“ (4 Moj 2,34)

? Prečítaj si 4 Moj 2. Aké dokonale zorganizované spoločenstvo! Čo je zrejmé z toho, ako mali Izraelci žiť?

Izraelský národ mal veľmi precíznu organizačnú štruktúru riadenia. Môžeme to vidieť napríklad v tom, ako sa Hospodin postaral o poriadok v tábore a kde si mali ľudia postaviť svoje stany. Tábor Hebrejov bol rozdelený do štyroch veľkých častí. Každá časť mala určené miesto v tábore, pričom všetko bolo založené na rodinných a kmeňových zväzkoch.

Miesto každého pokolenia v tábore bolo tiež presne určené. Každé pokolenie malo pochodovať a táboriť pod svojou zástavou. Nič nebolo nechané na náhodu. Hospodin starostlivo a presne zorganizoval celý národ. Aj keď to bol jeden ľud, ich typické rodinné väzby neboli narušené.

? Čo nám verš 4 Moj 2,34 hovorí o tom, ako napriek jasnému organizačnému modelu Hospodin nechal priestor na individualitu a jedinečnosť každého pokolenia? Aké poučenie si z toho môžeme vziať pre seba?

? Prečo je pre dnešnú cirkev tiež dôležité, aby bola organizovaná? Aké výhody má sloboda v konaní? Aké to môže priniesť nevýhody? Ako ti príslušnosť k organizovanému telu pomáha v tvojom duchovnom živote?

POVOLANIE SLUŽÍŤ

Na pamiatku vyslobodenia z egyptského otroctva, smrti prvorođených Egypťanov a ich vyslobodenia vďaka znameniu krvi na dverách, Boh žiadal, aby mu boli prvorození Izraelci zasvätení. (2 Moj 13,2.12-15)

? **Dať Bohu prvorođené? To je dnes takmer nepredstaviteľné! Aké ponaučenie by sme si mali vziať o tom, koľko sme Bohu dlžní za naše vykúpenie a vyslobodenie? Prečo sú v súvislosti s tým pýcha a snaha o nezávislosť od Boha také hriešne?**

Na vrchu Sinaj Hospodin urobil výmenu za prvorođených všetkých Izraelitov. Namiesto nich si vzal pokolenie Léviho. (4 Moj 3,12.13) Tento akt vyžadoval spočítať Levitov, ktorí neboli spočítaní s ostatnými Izraelitmi. Mojžiš dostal príkaz spočítať mužov Levitov starších ako jeden mesiac. (v. 14.15) Aby urobil výmenu, Mojžiš spočítal prvorođených chlapcov starších ako jeden mesiac. Celkový počet bol 22 273, čo znamená, že prvorođených Izraelitov bolo o 273 viac než Levitov.

? **Čo mali Izraeliti dať Bohu ako výkupné? Komu to mali odovzdať?**
4 Moj 3,46-51

Hospodin tiež zasvätil Levitov Áronovi a jeho kňazským synom a potomkom. Mali pomáhať pri bohoslužbách a starostlivosti o svätostánok. V istom zmysle boli povolani slúžiť cirkvi na púšti.

Keď prišli Hebreji do zaslúbenej krajiny, Leviti pokračovali vo svojej službe vo svätostánku a plnili rôzne iné úlohy. (1 Par 23,27-32) Bolí rozptýlení medzi ostatné pokolenia. Niektorí z nich vyučovali (2 Par 17,7-9), iní súdili (2 Par 19,8-11) a viedli ľud k Božím cestám.

? **Akým spôsobom je kríž – teda zástupná smrť Ježiša Krista (Ján 3,16) – predstavená v týchto obradoch? Čo to znamená, že ťa Ježiš nahradil (zastúpil)? Ako by mala táto skutočnosť zmeniť tvoj život?**

OCHRANA SVÄTÉHO

Pri zriadení bohoslužobného systému na vrchu Sinaj si Boh vybral jednu rodinu z pokolenia Léviho, aby boli kňazmi. Detailný opis ich povinností nachádzame v 4 Moj 4. Mojžiš vysvätil Árona za veľkňaza a jeho štyroch synov – Nádaba, Abíhúa, Eleazára a Itamára – za pomocných kňazov. Ostatní z pokolenia Léviho mali pomáhať, ale nevykonávali kňazskú službu. Je zrejmé, že každý pracujúci Levita mal svoje miesto a svoju úlohu. Harmonicky spolupracovali, aby zachovali a chránili posvätnosť izraelského bohoslužobného systému.

Levitom bola bezpochyby zverená vážna zodpovednosť. Platí to aj o synoch Áronových, ktorí slúžili ako kňazi pred Hospodinom vo svätostánku. Premýšľaj, čo boli povolani vykonávať. Sám Hospodin, Stvoriteľ, zjavoval svoju prítomnosť uprostred nich vo svätostánku (4 Moj 14,10.11), čo im silným spôsobom pripomínalo, že ich bezpečie a istota je len v tom, ktorý ich vyslobodil a vykúpil z Egypta. Títo kňazi boli prostredníkmi medzi svätým Bohom a padlým ľudom. V tejto úlohe symbolizovali Ježiša, nášho skutočného Veľkňaza v nebeskej svätyni. (Žid 8)

❓ Prečítaj si 3 Moj 10,1-11. Čo sa stalo? Aké poučenie z toho vyplýva pre nás dnes?

Sotva si vieme predstaviť, že títo mladí muži, ktorým bola zverená taká svätá úloha a ktorí mali takú nesmiernu prednosť (pozri 2 Moj 24,9-11), tak otvorene porušili jasný Boží príkaz. Akokoľvek tvrdý a ťažký sa nám ich trest zdá, to len podčiarkuje, aká svätá úloha im bola daná. Pre ostatných to bol odkaz o tom, ako vážne Boh očakáva, že sa budú plniť jeho príkazy týkajúce sa svätostánku.

„Vykonávať sväté veci akoby išlo o bežné záležitosti je urážka Pána Boha, pretože to, čo Boh oddelil pre svoju službu šírenia svetla tomuto svetu, je sväté. Tí, čo akýmkoľvek spôsobom konajú Božie dielo, nemajú chodiť v namyslenosti svojej vlastnej múdrosti, ale v Božej múdrosti, pretože inak im hrozí nebezpečie, že sväté a bežné veci budú dávať na rovnakú úroveň, čím sa oddelia od Boha.“ (Ev 639)

❓ Pozorne si prečítaj 3 Moj 10,10. Ako môžeme my dnes rozlíšiť sväté od všedného, čisté od nečistého?

ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

Téma Božej svätosti sa tiahne celým Písmom ako zlatá niť. Ako by si ju charakterizoval vlastnými slovami? Ako svätosť súvisí s veriacim človekom? 2 Moj 28,36; 3 Moj 11,44.45; Iz 6,1-7; Žid 12,14; 1 Pet 1,15.16

„Práca anjelov sa vyznačuje dokonalou harmóniou. Pre každý ich pohyb je charakteristický dokonalý súlad. Čím viac sa približujeme súhre anjelských zástupov, tým väčší úspech bude mať v našom prípade úsilie týchto nebeských poslov. Ak si neuvedomujeme nutnosť harmonického konania a naše konanie je chaotické, nedisciplinované a neorganizované, anjeli, medzi ktorými vládne dokonalá organizácia a poriadok, nebudú môcť pre nás úspešne pracovať. Plní smútku sa odvrátia, pretože nie sú poverení pozhŕňať zmätok, chaos a neporiadok. Každý, kto túži spolupracovať s nebeskými poslami, musí pracovať v jednote s nimi. Tí, čo majú pozhŕnanie neba, budú zo všetkých síl podporovať poriadok, disciplínu a jednotu konania; potom môžu Boží anjeli s nimi spolupracovať.“ (TM 28)

NÁMETY NA UVAŽOVANIE

- Uvažujte o myšlienke organizovaného náboženstva. Prečo majú niektorí ľudia voči organizácii taký odmietavý postoj? Aké výhody a aké potenciálne problémy so sebou organizácia prináša? Ako sa môžeme naučiť lepšie pracovať v takomto systéme napriek problémom, ktoré môžu vzniknúť?
- Uvažujte o svojej odpovedi v časti na štvrtok. Urobte si zoznam vecí, ktoré sú sväte a ktoré všedné. Podľa čoho to rozlíšiť? Aký vplyv má kultúra, v ktorej žijeme, na naše chápanie týchto vecí? A čo naše vzdelanie a výchova? V čom môže byť napríklad spojenie prirodzeného výberu podľa Darwina a našej viery zmesou svätého so svetským? Aké ďalšie príklady môžeš uviesť?
- Uvažuj o myšlienke zástupnej smrti z časti na stredú. Prečo je to jadrom celého plánu spasenia? Akým spôsobom Ježiš bol a stále je naším zástupcom? Prečo je to také dôležité?

ZHRNUTIE

Boh je Bohom poriadku. Keď sa na púšti pod vrchom Sinaj zhromaždili všetky pokolenia Izraela, Boh ich usporiadal okolo svätostánku. Najprv boli zorganizované izraelské zástupy; bolo určené presné poradie, v akom mali jednotlivé pokolenia putovať. Leviti táborili ako obranný val okolo svätostánku. Dostali konkrétne pokyny o tom, akú má kto úlohu pri jeho prenose a stavbe. Svätý Boh bol uprostred nich, keď Izrael putoval púšťou.